

Konkurransen om offentlige tjenester

Data og metoder

Systematiske analyser av eksisterende forskningsresultater gjennomføres enkelt sagt ved å gjennomgå den tilgjengelige forskningen på området og sammenstille resultatene i oppsummerende synteser. Innenfor dette feltet finnes det flere metoder som kan brukes, blant annet systematiske oppsummeringer, aggregerte synteser (meta-analyser), tematiske synteser og flere andre. Vi velger i dette prosjektet å bruke en variant av *narrativ og realistisk syntese*.¹

Som andre systematiske analyser gjennomføres narrative synteser ved å kartlegge tilgjengelig forskning i bibliografiske databaser, trekke ut aktuelle tekster (hovedsakelig vitenskapelige artikler, bøker og rapporter) og gjennomføre en innholdsanalyse av tekstene og resultatene. Utifra analysen bygges så en tekstlig framstilling av hvilke konklusjoner analysen av de innsamlede resultatene viser. En narrativ framstilling legger altså vekt på en fortellende form som vil være spesielt nyttig i journalistisk sammenheng.²

Metoden som vil brukes i dette prosjektet bygger på en protokoll/framgangsmåte som i grove trekk inneholder følgende faser:

- definisjon av problemstilling som skal undersøkes
- søk etter forskning og evalueringsrapporter i litteratur-databaser
- utvelgelse av resultater som skal inkluderes, utifra klarlagte kriterier
- registrering av forskningsresultater med koding av begreper og tematiske kategorier
- bedømming av resultatene i forhold til teori og problemstilling, utarbeidelse av synteser
- analytiske konklusjoner og oppsummeringer
- kvalitetssikring

Dette er en undersøkelse som er gjort med journalistiske formål, vi har derfor tilpasset metoden til disse formålene. Blant annet har vi godtatt den kvalitetsvurderingen av studiene som allerede ligger i det kvalitetssystemet som hvert enkelt akademisk tidsskrift, institusjon eller forlag har brukt før publisering av hver artikkel/rapport.

Problemstilling for undersøkelsen

1 Hva er effekten av konkurranseutsetting av offentlige tjenester til private leverandører?

Aktuelle effekter/virkninger: lavere/høyere kostnader, lavere/høyere kvalitet, styringseffekter (utfordringer med bestillingskompetanse, prosjektstyring, evaluering) politiskeffekter (ansvarliggjøring, engasjement, innflytelse), arbeidsmiljøeffekter, arbeidskrafteffekter (tap av kompetanse?), ringvirkninger til andre sektorer (mer bruk av konkurranse?)

2 Hvilke mekanismer er det som brukes som forklaring på de ulike effektene?

Mulige mekanismer: konkurranse i seg selv, økt bevissthet, politisk/offentlig oppmerksomhet.

Prosjektet går i disse fasene:

- 1 Samle dokumenter
- 2 Klassifisere dokumenter
- 3 Første sortering av dokumenter og ekskludering av artikler som skal utelukkes
- 4 Koding av konklusjoner og fulltext
- 5 Analyse og iterasjon

Dokumentinnsamling

Vi bygger undersøkelsen på Petersen et. al.: *Effekter ved udlicitering af offentlige opgaver, AKF 2011*, som ble oppdatert i 2014 og utgitt under samme tittel på Roskilde Universitet.

Vi oppdaterer denne undersøkelsen med publikasjoner som er kommet på dette feltet etter 2014.

Kilder som er brukt for å søke etter litteratur

Web of science

Oria

Forskningsdatabasen.dk

Kungliga bibliotek/Libris <http://www.kb.se/libris>

Evalueringsportalen.no

Regjeringen.no

Etter hvert som det dukket opp nye potensielle studier under lesingen av den litteraturen som ble funnet i søkene, ble også disse nye studiene tatt inn i vurderingen.

Første sortering av inkluderte studier

Vi har gått igjennom studiene for å vurdere om de skal inkluderes eller ekskluderes utifra disse premissene.

Kriterier for inkludering av studier

- Studien handler om vår problemstilling.
- Empiriske undersøkelser fra forskere, institusjoner, studenter, tenketanker og konsulenter
- Artikler i fagfelleverderte tidsskrifter eller bøker
- Offentlige rapporter eller evalueringer (inkl konsulentrapporter)
- Dr. gradsavhandling

Ekskluderingsgrunner kan være:

- studiene faller utenfor vår problemstilling. Noen kan grense opp til, eller handle om temaet, men svarer ikke på våre problemstillinger om effekter og mekanismer
- artiklene er teoretiske eller mest opptatt av å utvikle konsepter og forskningsstrategier
- er kommentarer, bokanmeldelser eller journalistiske
- bacheloroppgaver
- er aktivistiske eller politisk motiverte

Data

Det ble i alt funnet 54 artikler/rapporter som falt inn under søkebegrepene i den tidsperioden vi var interessert i, altså fra 2014 t.o.m august 2018. 25 av disse artiklene ble ekskludert enten fordi de ikke var empirisk basert, fordi de ikke var relevant for våre problemstillinger, eller brukte journalistiske eller politiske metoder som utgangspunkt for fremstillingen.

Artikler/rapporter funnet	Inkluderte artikler/rapporter	Ekskluderte artikler/rapporter
54	29	25

De 29 inkluderte studiene fordeler seg på disse tyåene publikasjoner:

Type	Antall
Forskningsartikkel i vitenskapelig tidsskrift	13
Bok av forskere	7
Rapport fra forskningsinstitusjon	6
Rapport fra offentlig etat	1
Masteravhandlinger	2

Alle studiene, bortsett fra 1 er altså studier fra akademiske miljøer.

Koding

Vi følger altså en narrativ syntese strategi, som fokuserer på å finne *context, mechanism, outcome* (CMO) av konkurranseutsetting. Kodingen skjer etter en målrettet strategi som i litteraturen beskrives som axial coding eller theoretical coding: vi går direkte til de begrepene i teksten som vi mener har størst forklaringskraft i forhold til vår problemstilling og vår leting etter de CMO - funnene som er relevante for vår analyse.

Kodingen fokuserte på konklusjonsavsnittene i artiklene for å finne de viktigste effektene og mønstrene i de inkluderte studiene. Ut ifra disse hovedmønstrene ble det kodet dypere i teksten spesielt med hensyn til å finne mekanismene som fører til de ulike effektene.

¹ David Gough, et.al: *An Introduction to Systematic Reviews*. Sage 2017.

² Jennie Popay: *Guidance on the Conduct of Narrative Synthesis in Systematic Reviews*. Economic and Social Research Council Methods Programme. 2006.

Liste over studier som er inkludert i oppsummeringen

Alonso, J. M., Clifton, J. & Díaz-Fuentes, D. (2015). Did New Public Management Matter? An empirical analysis of the outsourcing and decentralization effects on public sector size. <i>Public Management Review</i> , Vol. 17: 5, 643-660, DOI: 10.1080/14719037.2013.822532.	José M. Alonso, Judith Clifton og Daniel Díaz-Fuentes. Department of Economics, University of Cantabria, Santander, Spain.	Artikkel Akademisk	Register- og statistikkanalyse Aggregert data 1983-2011 OECD-landene
Alonso, José M. (2017). The impact of government outsourcing on public spending: Evidence from European Union countries. <i>Journal of Policy Modeling</i> . Vol. 39 (2017), 333-348.	José M. Alonso, Judith Clifton, Daniel Díaz-Fuentes. Department of Economics, University of Cantabria, Santander, Spain.	Artikkel Akademisk	Register- og statistikkanalyse Paneldata fra 25 EU-land fra 1990-2011
Benito, B., Guillamón, M. D. og Bastida, F. (2015). Public Versus Private in Municipal Services Management. <i>Lex Localis – Journal of Self-Government</i> . Vol. 13: 4, 995-1018.	Bernardino Benito Maria-Dolores Guillamón Francisco Bastida Faculty of Economies and Business, University of Murcia, Spain.	Artikkel Akademisk	Survey 2011 584 spanske kommuner Tjenester: Drinking water supply, street lighting, street cleaning, urban solid waste collection.
Benito, B., Guillamón, M. D. og Rios, A. M. (2018). Public Management versus Private Management in the Provision og Drinking Water: What is the Cheapest? <i>Lex Localis – Journal of Self-Government</i> . Vol. 16: 2, 271-292.	Bernardino Benito Maria-Dolores Guillamón Ana-Maria Rios Faculty of Economies and Business, University of Murcia, Spain.	Artikkel Akademisk	Survey 2014 3500 spanske kommuner Drikkevannprovisjon
Bhatti, Y. et al. (2017). Konsekvenser af udlicitering for medarbejdere som skifter fra offentlig til privat ansættelse – En registerbaseret analyse. Dokumentation af effekter ved konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver. Del-rapport 7.	Yosef Bhatti, seniorforsker, KORA - Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning Lotte Bøgh Andersen, professor, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet og KORA - Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning Ole Helby Petersen, professor (Mso), Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Roskilde Universitet Kurt Houlberg, programchef, KORA - Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning Del-undersøgelse 7 fra forskningsprojektet "Dokumentation af effekter ved konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver".	Rapport Akademisk	Register- og statistikkanalyse

<p>Cunningham, I. og James, P. (2017). Analysing public service outsourcing: The value of a regulatory perspective. <i>Environment and Planning C: Politics and Space</i>. Vol. 35: 6, 958–974.</p>	<p>Ian Cunningham, University of Strathclyde, Scotland Philip James, Middlesex University Business School, UK</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Longitudinell casestudie Scotland Interviews in the organisations were first conducted in 2002 and then followed up in 2008/2009 and again in 2011 and 2014. Human resource and senior operational managers (18 intervjuobjekter)</p>
<p>Dahlström, C., Nistotskaya, M. og Tyrberg, M. (2018). Outsourcing, bureaucratic personnel quality and citizen satisfaction with public services. <i>Public Administration</i>. Vol. 2018: 96, 218–233.</p>	<p>Carl Dahlström, Marina Nistotskaya, Maria Tyrberg Department of Political Science, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Register- og statistikkanalyse Survey 2010-2014 Sweden's Statistical Bureau (SCB)'s Citizen Satisfaction Survey</p>
<p>Edvardsen, S. (2016). Når bestemor er på anbud En studie av kommuners sikring mot redusert kvalitet ved konkurranseutsetting. Masteroppgave. Universitetet i Tromsø.</p>	<p>Silje Edvardsen MA Økonomi og administrasjon Universitetet i Tromsø (UiT)</p>	<p>Masteroppgave Akademisk</p>	<p>Casestudie Intervju Pleie og omsorgssektoren 8 norske kommuner Intervjuer på sykehjemmene som var konkurranseutsatt</p>
<p>Feltenius, D. (2017). Towards a More Diversified Supply of Welfare Services? Marketisation and the Local Governing of Nursing Homes in Scandinavian Countries. I Sivesind, K. H. og Saglie, J. <i>Promoting Active Citizenship – Markets and choice in Scandinavian Welfare</i>. Pallgrave Macmillan: Oslo.</p>	<p>David Feltenius Forskningsprosjektet: Outsourcing of Scandinavian Welfare Societies? Consequences of Private and Nonprofit Service Provision for Active Citizenship. Karl Henrik Sivesind og Jo Saglie. Institute for Social Research, Oslo.</p>	<p>Bokkapittel Akademisk</p>	<p>Survey Intervju Dokumentanalyse Komparativt studie Norge, Sverige, Danmark. Skoler og sykehjem.</p>

<p>Geys, B. Og Sørensen, R. J. (2016). Revenue Scarcity And Government Outsourcing: Empirical Evidence From Norwegian Local Governments. Public Administration Vol. 94: 3, 769–788.</p>	<p>Benny Geys og Rune J. Sørensen Norwegian Business School (BI), Oslo, Norway.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Register- og statistikkanalyse 434 norske kommuner 1995–2012</p>
<p>Håkon Solbu Trætteberg (2017). Active Citizenship in Scandinavian Schools and Nursing Homes. I Sivesind, K. H. og Saglie, J. Promoting Active Citizenship – Markets and choice in Scandinavian Welfare. Pallgrave Macmillan: Oslo.</p>	<p>Håkon Solbu Trætteberg Forskningsprosjektet: Outsourcing of Scandinavian Welfare Societies? Consequences of Private and Nonprofit Service Provision for Active Citizenship. Karl Henrik Sivesind og Jo Saglie. Institute for Social Research, Oslo.</p>	<p>Bokkapittel Akademisk</p>	<p>Survey Intervju Dokumentanalyse Komparativt studie Norge, Sverige, Danmark. Skoler og sykehjem.</p>
<p>Hodgkinson, I. R., Hughes, P. Hughes, M. og Glennon, R. (2017). Does ownership matter for service delivery value? an examination of citizens' service satisfaction. Public Management Review, Vol. 19: 8, 1206-1220, DOI: 10.1080/14719037.2016.1272711.</p>	<p>Ian R. Hodgkinson (a), Paul Hughes (b) , Mat Hughes (c) og Russ Glennon (d). a School of Business and Economics, Loughborough University, Loughborough, UK; b Business School, Hugh Aston Building, De Montfort University, Leicester, UK; c Business School, Durham University, Durham, UK; d University, Nottingham, UK Leicester Castle Durham University Nottingham Business School, Nottingham Trent.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Register- og statistikkanalyse Public leisure services in England (where public, nonprofit, and private providers that operate in the same functional category)</p>
<p>Karlberg, G. (2016). Styrning av outsourcad offentlig service. En balansakt mellan fasthet och flexibilitet. Doktogradsavhandling. Handelshögskolan: Stockholm.</p>	<p>Gabriel Karlberg P.h.D. Stockholm School of Economics</p>	<p>Doktogradsavhandling Akademisk</p>	<p>Longitudinell empirisk studie Intervju Observasjon Dokumentanalyse</p>
<p>Kisida B. & Wolf, P. J. (2015). Customer Satisfaction and Educational Outcomes: Experimental Impacts of the Market-Based Delivery of Public Education. International Public Management Journal, Vol. 18: 2, 265-285, DOI: 10.1080/10967494.2014.996629.</p>	<p>Brian Kisida & Patrick J. Wolf University of Arkansas</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Survey</p>

<p>Leiren, M. D. (2014). Reintegration Failure and Outsourcing Upside: Organisation of Public Transport in Norway, <i>Local Government Studies</i>, 41:2, 240-259, DOI: 10.1080/03003930.2014.901216.</p>	<p>Merethe Dotterud Leiren Department of Political Science and Management, University of Agder, Norway.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Litteratur- og dokumentanalyse (legal framework, minutes from political meetings, consultancy and research reports, newspaper articles) 8 semi-strukturerte intervjuer (politicians in opposition in Sør-Trøndelag, the former county executive, the chief financial officer, the head of department and representatives from the bus drivers' union at the local and national levels)</p>
<p>Lien, L. og Bogen, H. (2018). Sykefravær i private og kommunale sykehjem og renholdsvirksomheter. <i>Fafo-rapport 2018</i>: 20.</p>	<p>Lise Lien og Hanne Bogen Fafo</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Casestudie Kvalitative intervjuer 3 norske kommuner 14 virksomheter</p>
<p>Lindén, T. S., Fladmoe, A. og Christensen, D. A. (2017). Does the Type of Service Provider Affect User Satisfaction? Public, For-Profit and Nonprofit Kindergartens, Schools and Nursing Homes in Norway. I Sivesind, K. H. og Saglie, J. <i>Promoting Active Citizenship – Markets and choice in Scandinavian Welfare</i>. Pallgrave Macmillan: Oslo.</p>	<p>Tord Skogedal Lindén, Audun Fladmoe og Dag Arne Christensen. Forskningsprosjektet: Outsourcing of Scandinavian Welfare Societies? Consequences of Private and Nonprofit Service Provision for Active Citizenship. Karl Henrik Sivesind og Jo Saglie. Institute for Social Research, Oslo.</p>	<p>Bokkapittel Akademisk</p>	<p>Survey Intervju Dokumentanalyse Komparativt studie Norge, Sverige, Danmark. Skoler og sykehjem.</p>
<p>Lindholst, A. C. (2015). Samarbejdets betydning i den klassiske udlicitering: en analyse af de transaktionelle og relationelle dimensioners betydning. <i>Politica</i>, Vol. 47: 4 2015, 522-540.</p>	<p>Andrej Christian Lindholst Department of Political Science, Aalborg University, Denmark.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Casestudie</p>

<p>Lindholst, A. C. (2017). INOPS Sammenfatning: En undersøgelse af formål, organisering og resultater med udlicitering af park- og vejdrift i Danmark, Sverige, Norge og Storbritannien. Aalborg: Department of Political Science, Aalborg University.</p>	<p>Andrej Christian Lindholst Center for Organisation, Management og Administration Institut for Statskundskab Aalborg Universitet</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Casestudie Konkurrenseutsetting av tjenester på vei- og parkområdet Danmark, Sverige, Norge og Storbritannia</p>
<p>Lindholst, A. C., Hansen, M. B., & Østergaard, J. (2017). INOPS Survey data report for Denmark: Survey results on the organisation, management and performance of road and park maintenance service provisions in Danish municipalities. Aalborg: Department of Political Science, Aalborg University.</p>	<p>Andrej Christian Lindholst, Jeppe Østergaard og Morten Balle Hansen. Centre for Organization, Management and Administration Department of Political Science Aalborg University.</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Survey Konkurrenseutsetting av tjenester på vei- og parkområdet Danmark</p>
<p>Lindholst, A. C., Jensen, T. H., & Kjems, T. H. (2017). INOPS Fem danske casestudier: En undersøgelse af udlicitering af park- og vejdrift i fem danske kommuner. Aalborg: Department of Political Science, Aalborg University.</p>	<p>Andrej Christian Lindholst, Thomas Haase Jensen og Troels Høgfældt Kjems. Center for Organisation, Management og Administration Institut for Statskundskab Aalborg Universitet.</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Casestudie Fem danske kommuner (Holstebro kommune, Solrød kommune, Favrskov kommune, Skive kommune, Roskilde kommune)</p>
<p>Lindolst, Andrej Christian et. al. (2015) Økonomiske effekter af udbud af driftsopgaver på det kommunale vej- og parkområde. Del-rapport 3. Roskilde Universitet: Roskilde.</p>	<p>Andrej Christian Lindholst, adjunkt, ph.d., Institut for Statskundskab, Aalborg Universitet. Kurt Houlberg, programchef, ph.d., KORA, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning. Ole Helby Petersen, lektor, ph.d., Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet Roskilde Universitet 2015</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Survey 98 danske kommuner 182 respondenter</p>

<p>M. Thøgersen (2017). Local Governing of Schools in Scandinavia—Between State, Market and Civil Society. I Sivesind, K. H. og Saglie, J. Promoting Active Citizenship – Markets and choice in Scandinavian Welfare. Pallgrave Macmillan: Oslo.</p>	<p>Malene Thøgersen</p> <p>Forskningsprosjektet: Outsourcing of Scandinavian Welfare Societies? Consequences of Private and Nonprofit Service Provision for Active Citizenship.</p> <p>Karl Henrik Sivesind og Jo Saglie. Institute for Social Research, Oslo.</p>	<p>Bokkapittel Akademisk</p>	<p>Survey Intervju Dokumentanalyse</p> <p>Komparativt studie Norge, Sverige, Danmark. Skoler og sykehjem.</p>
<p>Pettersen, O. H. og Houlberg, K. (2017). Cost savings or real efficiency gains? Heterogeneous effects of involving the private market in public service delivery. Journal of Strategic Contracting and Negotiation. Vol. 2 (3), 206-226.</p>	<p>Ole Helby Petersen, Department of Social Sciences and Business, Roskilde University, Roskilde, Denmark.</p> <p>Kurt Houlberg, Danish Institute for Local and Regional Government Research, Copenhagen, Denmark.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Register- og statistikkanalyse 2008-2014</p> <p>98 danske kommuner Municipal road maintenance in Denmark</p>
<p>Rysstad, T. E. et al. (2017). Konkurransetsetting av kommunal revisjon En studie om fordeler og utfordringer ved konkurransetsetting . Masteroppgave. Norges Handelshøyskole: Bergen.</p>	<p>Tor Erling Rysstad Skinnarland og Henrik Døvik Stavnes</p> <p>Økonomi og administrasjon, Norges Handelshøyskole</p>	<p>Masteroppgave Akademisk</p>	<p>Intervju Register- og statistikkanalyse</p> <p>Talldata for alle norske kommuner fra 2015 (SSB, Revisor foreningen)</p> <p>Intervju: Kontrollutvalg sekretariat (8 sekretariater, 11 intervjuobjekter)</p>
<p>Segaard, S. B. og Saglie, J. (2017). Education and Elderly Care in Denmark, Norway and Sweden: National Policies and Legal Frameworks for Private Providers. I Sivesind, K. H. og Saglie, J. Promoting Active Citizenship – Markets and choice in Scandinavian Welfare. Pallgrave Macmillan: Oslo.</p>	<p>Signe Bock Segaard og Jo Saglie</p> <p>Forskningsprosjektet: Outsourcing of Scandinavian Welfare Societies? Consequences of Private and Nonprofit Service Provision for Active Citizenship.</p> <p>Karl Henrik Sivesind og Jo Saglie. Institute for Social Research, Oslo.</p>	<p>Bokkapittel Akademisk</p>	<p>Survey Intervju Dokumentanalyse</p> <p>Komparativt studie Norge, Sverige, Danmark. Skoler og sykehjem.</p>

<p>Statskontoret (2015). Att göra eller köpa? Om outsourcing av statlig kärnverksamhet. Om offentlig sektor. Rapport.</p>	<p>Statskontoret i Sverige</p>	<p>Rapport Akademisk</p>	<p>Survey, intervju, litteratur- og dokumentanalyse</p> <p>Webundersøkelse (370 statlige myndigheter)</p> <p>Intervjuer (Trafikverket, Fortifikationsverket, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Trafikanalys, Socialstyrelsen, Skolverket, Arbetsförmedlingen, Kriminalvården)</p>
<p>Taponen S. & Kauppi K. (2017). Forget “Blind Leading the Seeing” – Improving Public Service Management. <i>International Journal of Public Administration</i>, Vol. 40:13, 1114-1128, DOI: 10.1080/01900692.2016.1242617.</p>	<p>Suvituulia Taponen og Katri Kauppi. Information and Service Economy, Aalto University School of Business, Helsinki, Finland.</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Komparativt casestudie på tvers av privat og offentlig sektor</p> <p>Litteratur- og dokumentanalyse</p> <p>Semi-strukturerte intervjuer gjort i 2014-2015 i Finland med informanter fra både offentlig og privat sektor</p>
<p>Zhang, Z., Gibson, B. og Schafer, J. G. (2018). Reexamining the Relationship Between Fiscal Stress and Outsourcing. <i>Public Performance & Management Review</i>, Vol. 41:1, 22-46, DOI: 10.1080/15309576.2017.1358645.</p>	<p>Zhiwei Zhang, Bryan Gibson og Josephine Gatti Schafer Kansas State University, University of Kentucky</p>	<p>Artikkel Akademisk</p>	<p>Register- og statistikkanalyse Survey</p> <p>2007 ICMA ASD-undersøkelsen 67 tjenester</p>